

FARMASIALIITTO

27.4.2025

Lääkkeiden koneellisen annosjakelun hyvät toimintatavat

Fimea on käynnistänyt Sosiaali- ja terveysministeriön toimeksiannosta lääkkeiden koneellista annosjakelua koskevan selvityksen syyskuussa 2024. Hallitusohjelman mukaisesti annosjakelua kehitetään lääkitysturvallisuuden varmistamiseksi sekä henkilöstöressurssien tehokkaan käytön lisäämiseksi. Selvitystyö koostuu toimijoille suunnattavasta oppaasta sekä selvitysosuudesta, jotka valmistuvat kesällä 2025.

Selvitystyössä päivitetään Lääkkeiden potilaskohtaisen annosjakelun hyvät toimintatavat -opas. Oppaan on tarkoitus toimia konkreettisenä tukena annosjakelun toteuttamiseksi avohuollon lääkkeiden koneelliseen annosjakeluun osallistuville toimijoille: sosiaali- ja terveydenhuollolle, avohuollon apteekkeille sekä koneellista annosjakelua tuottaville yksiköille.

Farmasialiitto pitää apteekkien annosjakelupalvelua merkittävänä lääkehuollon ja -hoidon rationaalisuutta edistävänä sekä apteekkien veto- ja pitovoimaa lisäävänä palveluna.

Apteekkien annosjakelupalvelu mahdollistaa farmaseuttiselle henkilöstölle mielekkään työtehtävän, jossa kliinisen farmasian asiantuntemusta saa käyttää laaja-alaisesti. Farmasialiiton jäsenkyselyn perusteella farmasian ammattilaiset haluavat toimia kliinisen farmasian asiantuntijatehtävissä. Laadukkaan annosjakelupalvelun tarjoaminen ja henkilökunnan jatkuva kouluttaminen tehtävään lisää Farmasialiiton mukaan apteekkityön veto- ja pitovoimaa. Annosjakelua pidettiin mahdollisuutena hyödyntää, ylläpitää ja kehittää ammatillista osaamista ja se koettiin työnkuvaa monipuolistavana tekijänä myös lääkkeiden koneellisen annosjakelun nykytilaa ja kehittämistarpeita kuvaavassa Fimean selvityksessä (Fimea: Lääkkeiden koneellisen annosjakelun

FARMASIALIITTO

nykytila ja kehittämistarpeet. Fimea kehittää, arvioi ja informoi -julkaisusarja 7/2022). Annosjakelupalvelu luo myös luontevan pohjan apteekkien sekä sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköiden väliselle yhteistyölle ja toiminnan kehittämiseksi.

Laadukas annosjakelupalvelu mahdollistetaan koko lääkehoitoprosessin vuorovaikutteisella yhteistyöllä. Toimijoiden tehtävät ja vastuut tulee määritellä huomioiden eri ammattiryhmien ydinosaaminen. Nykyisin kaikilla valmistuvilla farmaseuteilla ja proviisoreilla on peruskoulutuksesta saatu LHA-osaaminen. Lisäksi apteekeissa työskentelee farmasian ammattilaisia, joilla on täydennyskoulutuksella ja osaamisen näytöllä hankittu LHA- tai LHKA-pätevyys. Farmasialiitto pitää tärkeänä, että annosjakelua tekevillä farmasian ammattilaisilla on riittävä LHA-osaaminen, sillä turvallinen lääkehoito varmistetaan säännöllisillä lääkitysten tarkistuksilla ja tarvittaessa laajempaa kliinistä osaamista vaativilla arvioinneilla. Farmasialiiton mukaan jokaisessa apteekissa tulee olla nimetty LHA/LHKA-koulutettu annosjakelusta vastaava farmaseutti tai proviisori. Annosjakelua tekevien farmasian ammattilaisten säännöllinen lisä- ja päivityskoulutus tulee myös turvata.

Annosjakeluprosessiin tulee sisältyä aina myös lääkehoidon arviointi, jotta annosjakelu täyttää sille asetetut tavoitteet tarkoituksenmukaisen, turvallisen ja taloudellisen lääkehoidon turvaavana palveluna.

Oppaan luonnoksessa annosjakeluprosessiin ei missään vaiheessa kuulu lääkehoidon arviointia. Aloitusvaiheessa arvioidaan vain lääkehoidon- ja asiakkaan soveltuvuus annosjakeluun moniammatillisessa yhteistyössä sekä tehdään lääkityksen tarkistus. Farmasialiitto pitää lääkehoidon arviointien puutetta annosjakeluun liittyvänä lääkitysturvallisuusriskinä ja toivoo niiden lisäämistä annosjakelun perustason kuvaukseen, jotta lääkehoidon tarkoituksenmukaisuus ja sitä kautta lääkehoidon rationaalisuus toteutuvat. Farmasialiitto huomauttaa, että farmaseuttista osaamista ei hyödynnetä parhaalla mahdollisella tavalla, mikäli annosjakelua toteutetaan oppaan luonnoksessa kuvatulla mallilla.

FARMASIALIITTO

Annosjakelupalvelun sisältö, laatuvaatimukset sekä vastuut määriteltävä selkeämmin ja toimintaa on ohjattava kansallisesti.

Opas on vaikuttava vasta kun se otetaan käyttöön ja sitä toteutetaan valtakunnallisesti. Toteuttamista tulee tehostaa kansallisella ohjauksella tai säädöksillä. Annosjakelupalvelun sisältö, vastuut ja laatuvaatimukset tulee määritellä vielä selkeämmin, jotta opas toimii tarkoituksenmukaisesti yhteisenä valtakunnallisena raamina tasalaatuisen ja rationaalisen annosjakelupalvelun toteuttamisessa.

Lisätietoja:

Crista Kirvesoja

Farmaseuttinen asiantuntija

Suomen Farmasialiitto

Crista.kirvesoja@farmasialiitto.fi

+358 50 3577 905

Suomen Farmasialiitto on farmasian alan ammattilaisten taloudellinen ja ammatillinen edunvalvoja jo yli sadan vuoden kokemuksella. Jäseniä Farmasialiitossa on noin 7 600. He ovat proviisoreja, farmaseutteja, lääkealan erityiskoulutettuja ja farmasian alan opiskelijoita. Farmasialiitto on Akavan jäsenliitto.